

مراکز تخصصی ارتوپدی

بیمارستان برکت امام خمینی میانه

شکستگی کتف (از استخوان های شانه)

تهیه و تنظیم: فاطمه صفری

کارشناس پرستاری

منبع: بروزر سودرات ۲۰۱۸

سال تهیه ۱۳۹۷

سال بازنگری ۱۳۹۹

Barekat-Nc/c-Pam

واحد آموزش سلامت

عضله ی دلتوئید را به بقایای زائیده ی بزرگ استخوان کتف می دوزند. در صورتی که قطعه ی شکسته شده بزرگ و یا جابجایی زیاد باشد قطعه ی شکسته شده را با عمل جراحی جا اندازی کرده و یا پیچ فیکس می کنند.

حرکات شانه ممکن است بعد از این شکستگی به سرعت محدود شود. بنابراین لازم است تا هر چه زودتر معمولاً در همان هفته ی اول بعد از شکستگی، حرکات شانه شروع شود. این حرکات و نرمش ها برای به دست آوردن دامنه ی حرکات شانه است.

نرمش های کششی و تقویتی باید تا زمان به دست آوردن کامل حرکات شانه و تقویت عضلات آن انجام شوند. این زمان ممکن است حتی تا یک سال هم طول بکشد.

*****

نکات بهداشتی درمانی پیشگیرانه مهمی که بیماران در

طول بستری در این بخش بایستی رعایت کنند:

۱- شستن به موقع دستها با آب و صابون بعد از استفاده از سرویس بهداشتی . قبل از صرف غذا و در صورت مشاهده هرگونه آلودگی واضح در دست ها .

۲- رعایت بهداشت فردی . شستشوی به موقع سر و بدن برای جلوگیری از ایجاد بوی نامطبوع در بدن.

۳- استفاده از ظروف مربوط به ادرار و مدفوع به صورت شخصی . شستشوی مناسب و خشک کردن آن پس از هر بار استفاده و قرار دادن ظروف در جایگاه مخصوص (فضای

خالی قسمت پایین هر کمد)

۴- تمیز و مرتب نگه داشتن فضای اطراف خود و جلوگیری از قراردادن هرگونه وسیله ی شخصی مستقیماً روی زمین.

۵- استفاده از میز غذا هنگام صرف غذا و عدم استفاده از ظرف غذا مستقیماً بر روی تخت .

۶- در صورت عدم استفاده از غذا در زمان مقرر . مواد غذایی را در یخچال بخش قرار دهید .

۷- از دستکاری زخم پرهیز نموده و در صورت بروز هرگونه مشکل پرستار بخش را مطلع نمایید.

۸- جهت دفع ظروف غذا ، جعبه ی شیرینی ، باقیمانده ی مواد غذایی و سایر زباله های غیر عفونی از سطل زرد استفاده نکنید .

۹- عدم استعمال دخانیات در بیمارستان به منظور بهبود هر چه سریع تر بیماری و جلوگیری از آلودگی هوا.

۱۰- از آوردن پتو ، بالش و هرگونه زیر انداز خودداری کنید.

۱۱- در زمان بستری در بخش با صدای آرام صحبت کنید تا باعث مزاحمت دیگران نشوید .

استخوان کتف یا اسکاپولا یک استخوان مثلثی شکل در پشت قفسه ی سینه است. این استخوان به ندرت دچار شکستگی می شود و شیوع شکستگی آن کمتر از یک درصد شکستگی های بدن است. یکی از علل این شیوع کم ممکن است توده ی عضلانی خوبی باشد که اطراف آن را احاطه کرده است .

شکستگی این استخوان معمولاً در آسیب های با شدت زیاد مثل تصادفات وسایل نقلیه و سقوط از ارتفاع دیده می شود و به همین خاطر این شکستگی در بسیاری اوقات با آسیب به دیگر قسمت های بدن مثل آسیب به جمجمه یا ستون مهره ها یا آسیب به ریه و شکستگی دنده ها همراه است. این شکستگی معمولاً بر اثر ضربه ی مستقیم به استخوان کتف ایجاد می شود .

انواع شکستگی های استخوان کتف

شکستگی استخوان کتف ممکن است در قسمت های متفاوتی از استخوان ایجاد شود که عبارتند از :

- شکستگی تنه ی استخوان کتف : شکستگی در این ناحیه گرچه ممکن است به صورت چند قطعه ای و خرد شده باشد ولی معمولاً قطعات شکسته شده جابجایی زیادی ندارند. علت این جابجایی کم، حجم زیاد عضلانی است که به خوبی اطراف تنه ی استخوان کتف را گرفته و به استخوان چسبیده اند. این عضلات در حین شکستگی استخوان، قطعات شکسته شده را در کنار هم نگه می دارند

و اجازه ی جابجایی زیاد را به آنها نمی دهند .

- شکستگی گردن استخوان کتف : در این شکستگی مفصل شانه از تنه اصلی استخوان جدا می شود. این نوع شکستگی معمولاً بر اثر زمین خوردن و افتادن روی شانه ایجاد می شود.

- شکستگی زائیده ی بزرگ استخوان کتف
- شکستگی زائیده ی کوچک استخوان کتف

علائم شکستگی کتف در ناحیه ی شانه

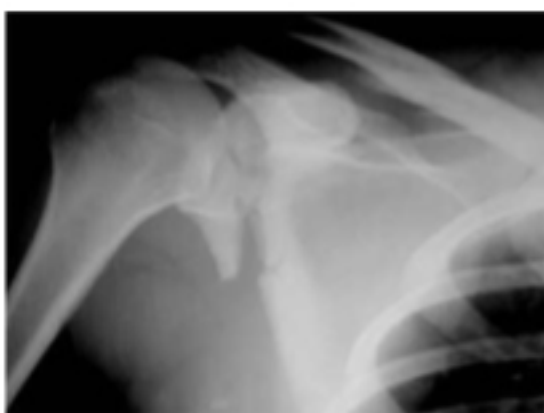
مهمترین علائم شکستگی استخوان کتف عبارتند از:

- درد شدید در هنگام حرکت دادن اندام فوقانی و یا در هنگام فشار بر روی استخوان شکسته شده.
- تورم در ناحیه ی پشت شانه و کتف.
- خراشیدگی پوستی و خون مردگی در پشت شانه و کتف

تشخیص شکستگی کتف

پزشک معالج از رادیوگرافی ساده برای مشخص کردن

شکستگی و تشخیص آن استفاده می کند. گاهی اوقات برای بررسی شکل شکستگی و برنامه ریزی برای درمان نیاز به استفاده از سی تی اسکن وجود دارد.

درمان شکستگی های کتف

درمان اکثر شکستگی های استخوان کتف درمان غیر جراحی بصورت آویزان کردن اندام فوقانی به گردن است. مدت بی حرکتی معمولاً سه هفته است و این زمانی است که استخوان کتف نیاز داد تا جوش بخورد. در ۲۴ ساعت اول بعد از شکستگی می توان با سرد کردن ناحیه ی پشت کتف، مانع از افزایش تورم و خونریزی شد.

بعضی از انواع شکستگی های استخوان کتف مانند شکستگی های حفره ی مفصل شانه و یا شکستگی گردن استخوان کتف یا شکستگی زائیده ی بزرگ استخوان کتف ، اگر همراه با جابجایی زیاد باشند ممکن است نیاز به عمل جراحی داشته باشند. اگر زائیده ی بزرگ استخوان کتف دچار شکستگی خرد شده با جابجایی زیاد شده باشد، قطعات خرد شده را توسط عمل جراحی برمی دارند و